

Ilmastoviestinnän ohjausryhmän kokous 4/2021

7.9.2021 klo 13-14.45, Teams

Osallistujat

Torkkel Johanna, Luke
Sjöstedt Tuula, Sitra
Landström Mariko, Sitra (kohta 4)
Peltonen Mari, ELY-keskus
Nyrölä Liisa, ELY-keskus
Kerkkä Valeria, ELY-keskus (kohta 3)
Virtanen Katriina, ELY-keskus (kohta 3)
Ervasti Tiina, Ilmatieteen laitos
Nuutila Sanna, Business Finland
Mervaala Erkki, SYKE
Ala-Ketola Ulla, SYKE
Bergqvist Paula, VTT
Jalonen Pauliina, Kuntaliitto
Mustonen Sirpa, Motiva
Laakso Kati, Motiva
Autere Sanna, Ilmastopaneeli
Vieru Mauri, TEM
Keppola Erika, MMM
Kari Päivi, MMM
Keistinen Kosti, OKM
Laine Sarita, YM
Ryynänen Kaisa, YM (pj.)
Utriainen Taru, LVM
Komulainen Virpi, LVM (siht.)

1. Puheenjohtaja avasi kokouksen

2. Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

3. ELY-keskusten ilmastotiekarttahanke

Erityisasiantuntija Valeria Kerkkä ja projektiasiantuntija Katriina Virtanen Pirkanmaan ELY-keskuksesta esittelivät ELY-keskusten ilmastotiekarttahanke, minkä jälkeen keskusteltiin tiekartasta.

Hankkeen tavoitteena on ollut selvittää ja lisätä ELY-keskusten ilmastovaikuttavuutta. Kyse on etenkin hiilikädenjäljestä, miten ELY-keskukset voivat vaikuttaa muihin toimijoihin. Ilmastotiekartan sähköisessä julkaisussa Ikkunassa on selvitetty ja kuvattu kaikkien ELY-keskuksen tehtävien ilmastokytkennät hillinnän ja sopeutumisen näkökulmista. Ikkuna-työkalun sisällöt ovat valtion sisäiseen käyttöön. Aineistoa muokataan jatkuvasti palvelemaan ELY-keskusten ilmastotyötä.

Hankeessa perustettiin myös ELY-keskusten valtakunnallinen ilmastoverkosto. Kaksi vuotta käynnissä ollutta hanketta ovat rahoittaneet yhteistyössä YM (hillinnän osuus) ja MMM (sopeutumisen osuus).

4. Sitra: Korjausliike – Suomi kohti 1,5 asteen tavoitteen mukaisia ilmastotoimia

Sitran asiantija Mariko Landström esitteli 19.8.2021 julkaistua selvitystä *Korjausliike – Suomi kohti 1,5 asteen tavoitteen mukaisia ilmastotoimia*.

Työ perustuu kirjallisuuskatsaukseen ja asiantuntijahaastatteluihin, joissa käytiin läpi tärkeimmät yhteiskunnan sektorit. Selvityksen mukaan Suomella on erittäin hyvät mahdollisuudet saavuttaa ilmastotavoitteet tarkastelluilla ratkaisuilla. Tarvitaan karkeasti kolmenlaisia ratkaisuja:

1. Lisää tehokkuutta ja tuottavuutta: materiaalien kiertotalous, energiatehokkuus, maatalouden sadot ja ruokavaliomuutokset
2. Korvataan polttoaineet, prosessit ja raaka-aineet vähäpäästöisillä vaihtoehdoilla: sähköistäminen, biomassa, turvemaiden maankäyttö
3. Kasvatetaan nieluja: monimuotoisuudella metsän kasvua, hiiltä sitovat metsien käsittely ja viljelykäytännöt, tekniset nielut

Ratkaisujen tiellä on iso joukko esteitä. Isoimmat esteet liittyvät viiteen teemaan: 1) näkyvä tulevastakin on osin epäselvä, 2) taloudellisia kannustimia puuttuu, 3) hallinnolliset esteet hidastavat ratkaisujen käyttöä, 4) nykyinen infrastruktuuri ei tue ripeää siirtymää ja 5) tietoa ja osaamista puuttuu. Selvityksessä esitellään korjausliikkeet, miten esteet selätetään.

Lisätietoja [Sitran sivuilta](#).

5. Demos Helsinki: 1,5 asteen elämäntavat kaupungeissa

Demos Helsingin projektikoordinaattori Otso Sillanaukea jatkoi samasta aihepiiristä ja kertoi 1,5 asteen elämäntavat kaupungeissa -hankkeesta.

Hankkeessa on selvitetty, miltä elämäntavat Lahdessa, Tampereella ja Oulussa näyttävät. Mukana työssä on yhteensä kaksitoista esimerkkihenkilöä, jotka luovat itselleen elämäntapojen muutospolut. Työn tavoitteena on näyttää, että 1,5 asteen tavoitteet ovat saavutettavissa suomalaisilla kaupunkilaisilla elämäntavoilla. Tuloksista tehdään yhteenveto, joka viedään kaupungin valtuustoille, millä pyritään kirittämään kaupunkia kestävien elämäntapojen mahdollistamisessa. Hankkeen toteuttavat Demos Helsinki, Sitra, D-mat, Lahti, Tampere ja Oulu.

Lisätietoja [Demos Helsingin sivuilla](#).

6. Tauko 5 min

7. SYKE: Kuntien kulutusperäisten päästöjen laskenta

Viestintäasiantuntija Ulla Ala-Ketola SYKE:stä kertoi, että kuntien käyttöperusteisen päästölaskennan rinnalle kehitetään tällä hetkellä kulutukseen perustuvaa päästölaskentaa, joka valmistuu vuoden 2022 alkupuoliskolla. Keskusteltiin siitä, miten hankkeeseen voisi liittää vuoropuhelun median kanssa.

8. Ilmastopolitiikan infograafit –projekti

Viestintäasiantuntija Kaisa Ryyänen kertoi YM:n koordinoimasta ilmastopolitiikan infograafit –projektista, joka alkaa nyt. Tällä kertaa pyritään hieman tiiviimpään pakettiin kuin vuonna 2015 (kts. [Suomen ilmastopolitiikka kuvina 16.4.2015](#)). Infograafit ovat yksi tuote myös Ilmasto-oppaaseen.

9. Ajankohtaiskierros

Käytiin läpi ajankohtaisia asioita. Ilmasto-opas.fi:n uudistus etenee ja tekninen alusta uudistetaan. Syys-lokakuussa julkaistaan ensimmäinen MVP-versio.

10. Muut asiat

Loppuvuoden 2021 aikana kaikki ministeriöiden sähköpostiosoitteet muuttuvat gov.fi-päätteisiksi. Vanhat osoitteet toimivat vielä kaksi vuotta.

11. Seuraava kokous lokakuussa

12. Puheenjohtaja päätti kokouksen.